

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ:
МОЛОДЬ. НАУКА. ІННОВАЦІЇ**

ЗАПОРІЖЖЯ, 17 КВІТНЯ 2026 РОКУ

УДК 378.013.32:001.891(477)(062.552)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
(протокол №15 від 13.05.2026 р.)*

Редакційна колегія:

Фалько Н.М. – докторка психологічних наук, професорка;

Глебова Н.І. – докторка соціологічних наук, професорка;

Полякова Л.І. – кандидатка історичних наук, доцентка;

Гузь Н.В. – кандидатка психологічних наук, доцентка;

Муртазієв Е.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Подорожний С.М. – кандидат біологічних наук, доцент;

Проценко А.А. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сіроштан Т.В. – кандидатка філологічних наук, доцентка;

Белов О.Р. – голова студентської ради університету;

Кірова Д.О. – перша заступниця голови студентської ради університету.

Міждисциплінарний діалог: Молодь. Наука. Інновації : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 17 квітня 2026 р.). – Запоріжжя: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2026. – 721 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарний діалог: Молодь. Наука. Інновації», яка відбулася у змішаному форматі 17 квітня 2026 р. у м. Запоріжжі на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

ISBN 978-617-7346-97-4

© Авторський колектив, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1. GLOBAL REMOTE: АРХІТЕКТУРА ЦИФРОВОЇ СВОБОДИ	12
<i>Андрієць Б., Чорна А.</i> Автоматизація відновлення еталонного стану робочих станцій студентів після завершення занять	12
<i>Каркоцький І.</i> Вправи для формування у бакалаврів з професійної освіти навичок розроблення системи оцінювання навчальних тренінгів	16
<i>Карнауха С.</i> Формування у бакалаврів професійної освіти навичок говоріння англійською мовою шляхом моделювання професійних ситуацій з використанням відеоконференцій.....	20
<i>Кравченко Н., Круглик В.</i> Порівняльний аналіз платформ для створення e-portfolio (Google Sites, Wix, Canva, Padlet, Genially) – переваги на недоліки для вчителя-філолога.....	25
<i>Крижановська В., Ібрагімова Л.</i> Огляд веб-сайтів для навчання веб-розробки.....	31
<i>Руднєва В.</i> Імерсивні та гейміфіковані системи як інструмент цифрової свободи	36
<i>Рудомьоткін Є., Круглик В.</i> Проектування системи цифрових освітніх ресурсів з навчальної дисципліни «Управління якістю професійної освіти»	40
<i>Серафимова Т., Устюгова Г.</i> Формування графічних компетентностей учнів закладів професійно-технічної освіти технічного профілю засобами мобільного додатку Autodesk AutoCAD	45
<i>Устюгова Г.</i> Візуальні навчальні матеріали у цифровому освітньому середовищі: відповідь на сучасні виклики професійної підготовки педагогів...	50
<i>Шендецький А., Устюгова Г.</i> Відкриті освітні курси як засіб забезпечення доступності професійно-технічної освіти в цифровому середовищі	55
СЕКЦІЯ №2. ЕКОНОМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, ТРЕНДИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ	60
<i>Подаков Є.</i> Безбар'єрне середовище як передумова сталого розвитку туризму в Україні: інклюзивні рішення в готельному бізнесі.....	60
СЕКЦІЯ №3. ЛІДЕРСТВО, УПРАВЛІНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В БІЗНЕСІ	65
<i>Белов О., Муртазієв Е.</i> Органи студентського самоврядування як інструмент ефективного менеджменту в університеті	65
<i>Забаренко Є., Осипенко С.</i> Трансформація управління закладом освіти в умовах децентралізації	69
<i>Зарецький Р., Намлієва Н.</i> Дослідження системи розвитку персоналу в умовах стратегічного управління підприємством.....	73
<i>Макуха Д., Щєбликіна З.</i> HR-маркетинг як інструмент формування бренду роботодавця	76
<i>Маліновська А., Гончарова О.</i> Трансформація зворотного зв'язку в контексті цифровізації формувального оцінювання при вивченні іноземних мов.....	80

<i>Прогонюк Л.</i> Формування лідерських якостей студентської молоді в умовах цифрової трансформації освіти	84
<i>Рибалко М., Чорна А.</i> Огляд платформи Magic School AI: призначення та основні функції	89
<i>Сухомлінова А.</i> Неформальна освіта як драйвер розвитку лідерських компетентностей молоді в умовах цифрової трансформації	93
<i>Фалько О.</i> Формування готовності бакалаврів професійної освіти (цифрові технології) до застосування технологій навчання у співробітництві	97
СЕКЦІЯ №4. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА МАТЕМАТИКА	101
<i>Братченко А.</i> Мікро-PBL: механізм відновлення математичних компетентностей здобувачів базової загальної середньої освіти	101
<i>Дерік Л., Черкашина К.</i> Ігрові технології як засіб зниження математичної тривожності молодших школярів	105
<i>Родін О., Баранцова І.</i> Використання технології мозкового штурму для розвитку навичок іншомовного говоріння старшокласників	110
<i>Терменжи О., Кожевникова А.</i> Безпечне та відповідальне використання штучного інтелекту в освіті: педагогічний дизайн вибіркової дисципліни	114
СЕКЦІЯ №5. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ: ДОСВІД, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ	120
<i>Колісниченко Н., Таран К.</i> Особливості соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами: виклики сучасної інклюзії	120
<i>Бочелюк В.</i> Соціально-психологічний супровід особистості в умовах сучасних соціальних змін	126
<i>Винничук С., Янкович О.</i> Особливості формування рефлексивної компетентності майбутніх учителів початкової школи засобами тренінгу	131
<i>Гончарова О.</i> Розвиток критичного мислення майбутніх учителів початкової школи під час їх навчання в закладах вищої освіти	137
<i>Григор'єва Я., Білецька М.</i> Виховний потенціал української народної казки у процесі формування морально-етичних цінностей молодших школярів	140
<i>Дем'янова А., Батарейна І.</i> Вплив культурно-мистецького середовища на особистісний розвиток через соціально-педагогічний супровід	143
<i>Іванюк С., Мога М.</i> Роль основних рухів у формуванні цілісної практичної системи в дітей із загальним недорозвитком мовлення	147
<i>Карімова Н., Кожевникова А.</i> Музика, рух і слово: логоритміка у формуванні мовлення дітей молодшого шкільного віку	151
<i>Кириленко А., Доброходова О.</i> Геодезія як простір професійного становлення особистості: соціально-педагогічний аспект	156
<i>Кірова Д., Атрошенко Т.</i> Булінг у підлітковому середовищі: причини, прояви та профілактика засобами арттерапії	160
<i>Коваль А., Черкашина К.</i> Формування емоційного інтелекту молодших школярів як складова соціально-педагогічного супроводу особистості	165

<i>Лопатіна Є., Нижник Т.</i> Інноваційний та творчий підхід у вихованні дітей дошкільного віку (на прикладі польського закладу освіти «Radosne Brzdące»).....	169
<i>Местанко О., Батарейна І.</i> Соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб	174
<i>Митяй Б., Воровка М.</i> Рефлексивні практики як засіб професійного розвитку студентів	178
<i>Озерян Т., Астремська І.</i> Особливості самооцінки у дітей молодшого шкільного віку	183
<i>Переверзева О.</i> Соціально-педагогічний супровід особистості в освітньому та культурно-мистецькому просторі.....	186
<i>Польщак А., Шевченко Ю.</i> Використання елементів соціально-емоційного навчання в логопедичних заняттях при роботі з казкою	191
<i>Сахацька О., Коноваленко Т.</i> Інтеграція соціально-емоційного навчання (СЕН) та медіаграмотності в освітній простір: теоретико-методологічний аспект	194
<i>Тараненко В., Кучманіч І.</i> Науково-теоретичні підходи до вивчення подружніх конфліктів: причини виникнення та психологічні наслідки.....	199
<i>Чернцова Н., Пухтіна Н.</i> Негативні прояви поведінки дітей дошкільного віку: причини та шляхи корекції.....	203
<i>Чуб А., Кожевникова А.</i> Педагогіка партнерства у процесі підготовки викладача-стажиста до здійснення патріотичного виховання.....	207
<i>Шершньова О.</i> Мова як чинник національної безпеки та культурної політики	211
СЕКЦІЯ №6. ФІЗИЧНЕ І МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН: АДАПТАЦІЯ, ІННОВАЦІЇ, РОЗВИТОК	216
<i>Бабенко О., Астремська І.</i> Психологічні механізми осмислення травматичного досвіду дорослих у процесі роботи з метафоричними асоціативними картами.....	216
<i>Бессараб О., Варіна Г.</i> Психологічні чинники формування життєстійкості у ветеранів бойових дій	221
<i>Бєлікова Г., Варіна Г.</i> Психологічні особливості соціальної адаптації дітей з розладами аутистичного спектра в умовах реабілітаційного центру	224
<i>Бойко К., Кириєнко О.</i> Використання цифрових технологій у процесі фізичного виховання учнів старших класів закладів загальної середньої освіти	230
<i>Будулуца Г., Кучманіч І.</i> Теоретико-методологічні аспекти адаптації фахівців служби зайнятості до сучасних умов обслуговування населення.....	233
<i>Бура В., Шевченко С.</i> Вплив постійної багатозадачності на когнітивну стійкість спеціалістів у сфері "людина-людина".....	238
<i>Буц М., Зарицька В.</i> Феномен «нормативних» страхів у дошкільному віці: функціональне значення та критерії диференціації від патологічних проявів. 242	
<i>Висоцький М., Вакал Ю.</i> Патофізіологічні процеси при запальних захворюваннях пародонту	247

Карімова Наталія Юріївна
здобувачка I рівня вищої освіти,
*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна*

Наукова керівниця: Кожевникова Алла Власівна
доцентка кафедри освітології та педагогіки мистецтва
*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна*

E-mail: Kozhevnykova_Alla@mspu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-6987-0352>

МУЗИКА, РУХ І СЛОВО: ЛОГОРИТМІКА У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У сучасній освіті дедалі більше уваги зосереджується на всебічному й гармонійному розвитку дитини, де мовлення розглядається не лише як спосіб комунікації, а й як ключовий інструмент пізнання навколишнього світу. У ранньому віці дитина опановує надзвичайно важливе вміння – мовлення, яке стає головним засобом освоєння навколишнього світу та основою взаємодії дитини з дорослими й однолітками.

Вчасне формування правильного й чіткого мовлення сприяє розвитку впевненості, мислення та ефективних комунікативних умінь.

В наш час, через тривалий карантин під час пандемії COVID-19, коли діти були позбавленні можливості спілкування з однолітками, стрес від масових обстрілів, помітно збільшилася кількість дітей із мовленнєвими труднощами. Водночас у багатьох дітей мовлення формується із запізненням, що може пояснюватися різними причинами: анатомічними особливостями мовленнєвого апарату, функціональною незрілістю мовних центрів мозку, недостатнім розвитком довільної моторики тощо.

Недостатній розвиток мовлення негативно впливає на загальний розвиток дитини – її рухи, силу волі та мислення. У таких дітей часто ще не сформоване логічне мислення, вони менше говорять, мають слабшу пам'ять і швидше втрачають увагу.

У них частіше переважає бажання гратися і спілкуватися, а не вчитися. Тому дітям із ЗНМ (Загальним недорозвиненим мовленням) важко ставити перед собою мету, планувати дії, виконувати завдання і оцінювати свій результат [1].

Одним із дієвих способів розвитку мовлення у молодших школярів є логоритміка – поєднання музики, руху та слова в єдину систему вправ.

Вперше ідею ритмічного виховання розробив швейцарський педагог і музикант Еміль Жак-Далькроз. Суть його методики полягає в тому, що через поєднання музики, ритму та руху формується відчуття ритму. Спочатку цей підхід застосовували у навчанні юних музикантів, а згодом – і для роботи з іншими дітьми, починаючи з дошкільного віку. За допомогою спеціальних вправ Еміль Жак-Далькроз розвивав у дітей музичний слух, пам'ять, увагу, відчуття ритму та виразність рухів [3].

У 1950-1960-х роках на основі ритмічного виховання сформувався окремий напрям – лікувальна ритміка. Психіатр В. Гіляровський рекомендував використовувати її в логопедичній практиці для допомоги дітям із заїканням. Польська дослідниця А. Розенталь також застосовувала елементи ритмопластики в логопедичній роботі. Вона випробувала новий підхід до корекції мовлення – логоритміку, яка базується на поєднанні слова з музичним ритмом [7].

Як зазначають такі науковці як О. Аніщенко, Т. Сидоренко, О. Сагірова, логоритміка – це комплексна методика, яка містить засоби логопедичного, музично-ритмічного й фізичного виховання та сприяє корекції звуковимови та гармонійному розвитку особистості дитини: покращує моторику, увагу, пам'ять, почуття ритму та емоційний стан [2].

Саме слово «логоритміка» складається з двох частин: «лого» – термін грецького походження, що в перекладі означає «виховання правильного мовлення», та «ритміка» – що означає «рівномірний, розмірений» [7].

Логоритміка, як корекційний метод, детально розроблена в межах корекційної педагогіки та спрямована на розвиток мовлення дітей. Водночас вона має великі можливості для загального розвитку дитини, зокрема для

самовираження. Музика допомагає формувати естетичні відчуття, ритмічні вправи розвивають рухливість, а мовлення об'єднує все це в єдину, узгоджену ритмом систему [6, с. 235].

Логоритміка дуже важлива для дітей молодшого шкільного віку, адже саме в цей час активно розвивається мовлення: зростає словниковий запас і вдосконалюється граматики. Завдяки ігровій формі занять дітям легше засвоювати матеріал, бо навчання проходить природно й емоційно. Музика дарує позитивні емоції, рух задовольняє потребу в активності, а слово гармонійно поєднується з цими елементами.

Оскільки логоритміка базується на музично-ритмічному вихованні, вона допомагає покращити дихання, сформувати правильне звучання голосу, розвинути артикуляцію, фонематичний слух, музичну пам'ять, відчуття ритму, а також швидко реагувати на звуки та слова. Крім того, вона сприяє розвитку координації рухів, мислення та соціальних навичок дитини [1].

Під час занять логоритмікою розвивається і дрібна моторика, а також уміння орієнтуватися в просторі. Відчуття музичного ритму допомагає дитині краще зосереджуватися та передавати ритм у рухах і мовленні.

На заняттях із логоритміки застосовують різні методи: словесні, наочні та практичні. Ці методи спрямовані на нормалізацію корекції та темпу мовлення, покращення сприйняття та розвитку емоційно-вольової сфери дитини. Наочні методи дають дитині рухове відчуття, словесні – зрозуміти завдання, а практичні – відчути рухи через власний досвід.

У початковій школі логоритмічні вправи є особливо корисними. Особливість цих вправ полягає в тому, що вони надають вагомому значення слову. Правильно підібрані вправи позитивно впливають на загальний стан дитини, її моторику і допомагають нормалізації дихання [7].

Логоритмічні заняття проводяться за певними правилами, які допомагають зробити їх ефективними. Насамперед важливо займатися регулярно і послідовно, адже це допомагає краще закріплювати навички та поступово розвивати мовлення і рухи. Завдання повинні ускладнюватися поступово, щоб дитина

могла навчатися у своєму темпі, не втрачала інтерес і не перевтомлювалася. Кожна вправа має поєднувати рух, слово, музику та гру, що робить навчання цілісним і більш зрозумілим для дітей.

Під час планування таких занять потрібно враховувати вік дітей, рівень розвитку мовлення, їхні індивідуальні особливості та емоційний стан. Завдання мають бути різними та гнучкими, щоб кожна дитина могла бути активною, проявляти ініціативу й радіти своїм успіхам. Важливо також створити доброзичливу та комфортну атмосферу, де є гра, творчість і позитивні емоції. Саме такий емоційний стан допомагає дітям краще говорити, знімає напруження і робить навчання цікавим [4].

Більшість логоритмічних ігор супроводжуються музикою або співом. Спів – це не лише процес звукоутворення, а й важлива координація слуху та голосу, тому що елементом пісні є слово. Завдяки синтезу музики та слова дитина вчиться відчувати послідовність звуків і складів, що сприяє подоланню мовленнєвих труднощів і розвитку комунікативних навичок.

Так як, здоров'язбережувальні технології відіграють ключову роль у створенні сприятливого навчального середовища, де фізичне та емоційне благополуччя особистості дитини є пріоритетом. Вони охоплюють методи, спрямовані на зменшення стресу, підтримку здорового способу життя та формування навичок саморегуляції. У той же час, розвиток соціально-емоційної культури сприяє вихованню відповідальності, емпатії та ефективної комунікації, що позитивно впливає на соціальну інтеграцію [5, с. 19].

Саме тому, логоритміка виконує здоров'язбережувальну функцію. Пальчикові ігри, тривалістю 1 – 2 хвилини, допомагають дітям відпочити від менш рухливих занять та сприяють розвитку пам'яті та мислення; артикуляційна гімнастика зміцнює м'язи мовленнєвого апарату та сприяє розвитку мовлення; вправи на розвиток дихання не тільки вчать робити плавний вдих і видих, а й удосконалюють мовленнєве дихання у дітей. Окремо варто згадати спеціальні пісеньки-розспівки, які готують голосові зв'язки до співу, розвивають музичний слух та відчуття ритму [7].

Важливим є також соціальний бік логоритміки. Під час групових логоритмічних вправ та ігор діти вчаться взаємодіяти, слухати одне одного та працювати командою. Це допомагає розвивати комунікативні навички й формує впевненість у собі.

Отже, логоритміка є дієвим способом розвитку мовлення у молодших школярів. Поєднання музики, руху і слова створює умови для розвитку не тільки мовлення, а й особистості дитини загалом. Тому використання логоритміки в освітньому процесі є важливим для якісного навчання та гармонійного розвитку дітей.

Список використаних джерел:

1. Барабаш О.І. Подолання мовленнєвих деструкцій дошкільників з ритмічною системою Еміля Жак-Далькроза. URL: <https://surl.lt/nmxjxj>.
2. Інтернет-джерело: URL: <https://surl.li/scxylw>.
3. Кавііна Г.К. Навчальне видання, конспект лекцій до навчальної дисципліни «Логоритміка», м. Одеса, 2021 р. URL: <https://surl.li/xbargo>.
4. Карімова Н.Ю., Негрій О.І. «Логоритміка, як засіб формування мовлення дітей засобами музики й рухової активності». Електронний збірник наукових праць ЗОІППО. Випуск 3(61). 2025р. URL: <https://surl.li/jnbwkt>.
5. Кожевникова А.В., Тихонова О.Ю. Роль здоров'язберезувальних технологій та соціально-емоційної культури в процесі розвитку особистості учня. Соціально-емоційна культура учасників і учасниць освітнього процесу : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 червня 2025 р.) / за заг. ред. Т. Євтухової. – Слов'янськ–Дніпро : ДВНЗ «ДДПУ». 2025. – 137 с., С. 18-20.
6. Черніченко Л.А. Корекція мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку засобами логоритміки. Acta Paedagogica Volynienses, вип.1, т. 1, 2022. С. 234-238, DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.1.37>.